[No...]dag, 14 November 1941 DAGBLAD 58ste Jaargang, No. 3451

AMIGOE DI CURAÇAO

[W]est End Restaurant
[D]e fijnste Schotels
[H]ygiëne en Nette bediening

Dit blad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor „het" Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Voor een rustig zitje naar
WEST END
Daktuin of Foyer

[Ve]randeringen neutraliteitswet zijn erdoor.

[Ark] Royal zinkt naar bodem der Zee.

[Russ]ische successen aan gehele Oosterfront blijven voortduren.

[RO]OSEVELT SCHRIJFT AAN HET CONGRES.

[Ro]osevelt zeide, dat het niet intrek[ken] [d]oor het Congres van de beper[kingen] [i]n der neutraliteitswet betreffende [sch]eepvaart steun zou bieden aan [agress]ieve stappen en bedoelingen [van] Duitsland en andere agressieve [... e]n definitief ontmoedigend zou [zijn] voor de Britten, China en Rus-[land.]

[In] een brief aan Voorzitter Rayburn [e]n Democratischen leider McCor[mack] kort voordat het Huis zou gaan [stemm]en over de amendementen om [koopvaardijschepen] toe te staan [naar] belligerente havens te varen, zei[de d]e President: „Het niet intrekken [van] deze artikelen zou natuurlijk [...]verwekken in de aslanden. [Een] mislukken zou steun bieden aan [ag]ressieve stappen en bedoelingen [van D]uitsland en in andere welbekende [agress]ieve landen onder de leiding van [...]r.

[Oo]rdelende volgens al de ondervin[dinge]n van de laatste tijd, zouden wij [...] uit kunnen zien naar het enthou[siast] applaus in die drie landen, ge[grond] op de bewering, dat de Ver[enig]de Staten verdeeld zijn, gelijk zij [zo dik]wijls hebben rondgebazuind."

[D]e President zeide, dat het niet ne[men] door het Huis van een gunstige [...] betreffende de amendementen [va]n de Senaat eveneens de binnen[landse] situatie zou verzwakken.

[Hij] schreef aan de leiders van het [Huis,] dat zulk een mislukking de po[gin]gen van het land zou doen verslap[pen] om zo snel mogelijk al het moge[lijke] te produceren en merkte op, dat [sta]kingen en het neerleggen van werk[zaam]heden in de opinie van het publiek [...]minder ernstig zouden worden be[schouwd].

[R]oosevelt schreef: „Ik houd morgen [een] conferentie in de hoop, dat zekere [belan]grijke kolenmijnen kunnen blijven [wer]ken. Dit kan succes hebben. Indien [...] echter geen succes hebbe, is [het] duidelijk, dat de belangrijke [...]almolens niet aan het werk kunnen [blij]ven.

[D]e Regering der Verenigde Staten [hee]ft de steun van een overweldigende [meer]derheid van het volk der Ver[enig]de Staten, waaronder de arbeiders. [De] Regering stelt voor dit door te [blij]ven."

[D]e brief werd bekend gemaakt door [Ray]burn en was het antwoord op een [schr]ijven aan den President van gis[tera]vond, waarin Rayburn en McCor[ma]ck zeiden, dat enkele leden vroegen [wat] het effect zou zijn, indien het Huis [de] amendementen van de Senaat niet [zou] goedkeuren, op de Verenigde Sta[ten] en vreemde landen, in het biezon[der] Duitsland.

Gelijktijdig met de brief van den [Pr]esident gaf McCormack een brief [...]ij van Cordell Hull, waarin deze [ze]ide: „Het is beslist noodzakelijk, dat [de] wet wordt gepasseerd", teneinde [de] Regering in staat te stellen op ef[fec]tieve wijze de plicht te vervullen de [vei]ligheid en zekerheid van het land te [be]waren (Washington, (AP) 13.11).

AMENDEMENTEN VAN NEUTRALITEITSWET GOEDGEKEURD.

Amerikaanse schepen zullen bewapend worden en mogen thans naar belligerente havens.

Het Amerikaanse Huis van Afge[v]aardigden gaf toe aan een dramati[sche] boodschap van Roosevelt op de [laa]tste minuut en stemde met 212 voor [en] 194 tegen om toe te staan, dat be[wa]pende Noordamerikaanse koopvaar[dij]schepen vrachten kunnen voeren [door] gevechtszones en rechtstreeks [naa]r belligerente havens. Door die [mee]rderheid van 18 stemmen werd de [neu]traliteitswet naar het Witte Huis [gez]onden met de herroeping van de [voo]rnaamste artikelen en werd de Re[gering] gespaard voor een nederlaag, [die] het prestige zou vernietigen. Hoe[wel] met een kleine meerderheid was deze toch groot genoeg om de administratieve leiding van het Huis te verrassen en te verblijden.

Twee dagen lang had men gevochten om te voorkomen wat op een zekere nederlaag leek. Grotendeels wegens ongenoegen door de stakingssituatie en de ontevredenheid over het behandelen daarvan door Roosevelt had een groot deel van de Zuidelijke Democratische leden, die vroeger hecht achter de buitenlandse politiek van de Regering gestaan hadden, gedreigd zich te stellen tegenover het doorvoeren van de wet. Persoonlijke overtuiging bleek onvoldoende.

Voorzitter Rayburn en Afgevaardigde Mc Cormack van Massachusetts, de leider van de meerderheid in het Huis, vroegen Roosevelt om aan de leden mede te delen welk effect volgens hun mening een afwijking zou hebben op de binnen- en buitenlandse situaties. Roosevelt voldeed hieraan in een brief, die Rayburn voor de gespannen Kamer voorlas een ogenblik voordat er gestemd zou worden. Roosevelt schreef, dat het niet intrekken van de desbetreffende artikelen der neutraliteitswet „definitief ontmoedigend" zou zijn voor Groot-Britannië, China, Rusland en „allen, die de defensieve oorlog voeren tegen de agressie".

De leiders van beide partijen hielden bezorgd het tellen bij. Nadat dit beeindigd was en het resultaat met spoed was medegedeeld aan het Witte Huis, zond Roosevelt zijn persoonlijke dank aan Rayburn en McCormack.

De Secretaris van den President zeide „dat hij natuurlijk blij was met het resultaat."

Cordell Hull, die ook een verzoek instelde voor het doorlaten van de wet, zeide: „Het is een uiterst wijze en tijdige beslissing" (Washington, (AP) 13.11).

REACTIE IN GROOT-BRITANNIË OP HERZIENING NEUTRALITEITSWET.

Het eerste nieuws, dat het Noordamerikaanse Huis de amendementen op de neutraliteitswet heeft goedgekeurd, bracht uitdrukkingen van vreugde in feitelijk alle gelederen van het Britse publiek, doch sommige kringen deden geen pogingen hun teleurstelling te verbergen over de betrekkelijk kleine meerderheid van stemmen (Londen, (AP) 13.11).

DE DEBATTEN IN HET BRITSE LAGERHUIS.

Het Britse Lagerhuis begon met de algemene debatten na de speech van den Koning en Churchills toespraak van gisteren.

Het Huis hoorde Austin Hopkinson voorspellen, dat de Noordamerikaanse arbeidssituatie mogelijk zal leiden tot een algemene staking als resultaat van de onkunde der leiders van de vakverenigingen. Hij zeide, dat niettegenstaande de Noordamerikaanse industriële hulp, de vijand van Groot-Britannië een grotere productie heeft en die capaciteit veel beter gebruikt dan wij."

Hij zeide: „Het is wel goed te wijzen op de Verenigde Staten, doch het volk in dit land is er zich niet van bewust wat de industrie van de Verenigde Staten doormaakt in de huidige generatie". Hij zeide, dat de Noordamerikanen de pas ontzaggelijk versneld hebben, doch niet de ervaring hebben van het Britse vakverenigingsleven.

Het arbeidslid Shinwell, een van de meest hardnekkige hekelaars der Regering in de laatste jaren wilde weten of de defensie van het Imperium in het Oosten door het cabinet beschouwd werd als een tweede oorlogsfront en indien dit zo is, of dit plan dan de goedkeuring van Rusland heeft. Shinwell zeide: „Tenzij wij op de meest volledige wijze samenwerken met Rusland zijn de plannen voor een langdurige alliantie onvolledig. Ik vraag der Regering niet om biezonderheden, doch verwacht dat zij een flinke verklaring zal afleggen of het haar bedoeling is om met onzen Russischen geallieerde samen te werken, indien niet in alle quaesties het beleid des oorlogs betreffende, dan in elk geval betreffende de beschiking van onze strijdkrachten met het oog op de vorming van een tweede front."

Voortgaande zeide Shinwell, dat indien Groot-Britannië in feite heeft wat een meerderheid in de lucht schijnt te zijn boven Duitsland, de Britse mislukking om het initiatief te nemen onvergeeflijk is. Hij herinnerde eraan, dat Churchill Maandag gezegd had, dat de Raf thans de omvang bereikt heeft van de Luftwaffe. „Indien de Russische strijdkrachten worden gevoegd bij die van de Britse", zeide hij, „zouden wij — indien geen overweldigende meerderheid — toch op zijn minst enige meerderheid moeten hebben".

Met referte naar de verklaring van Lord Croft van onlangs, dat de Britten zich zouden moeten toeleggen op de defensie van het Oostelijk Imperium, verklaarde Shinwell: „Voor een vertegenwoordiger van het Oorlogsdepartement was deze verklaring onvergeeflijk. Dit zou willen zeggen, dat onze ondernemingen zouden moeten worden geleid langs de Imperiale lijnen van verbinding, vooral de vorming door het Oostelijk Imperium van een Imperiale Maginot-linie. Dit zou een fatale overwinning zijn. Terwijl grote strijdkrachten werkeloos lagen zou Hitler zijn bronnen vrijmaken en reorganiseren en de laatste ons wringen uit de productie van de bezette gebieden".

Zeggende dat Lord Moyne de critici der Regering had beledigd omdat men een invasie aan het Westelijk front had voorgesteld, welke volgens Moyne een zelfmoord zou zijn, zeide Shinwell: „Indien dit de beslissing is van de Regering is het niet erg troostend voor Rusland en meest fnuikend dat Hitler dienaangaande moet worden ingelicht. Is het verwonderlijk, dat enige twijfel wordt uitgesproken omtrent de bereidheid der Regering om Rusland tehulp te komen?" Churchill en verscheidene andere cabinetsleden zijn bereidvaardig genoeg, zeide Shinwell: „Wij zijn echter niet zo zeker van al de anderen."

Shinwell vroeg: „Waarom is het offensief in Libye uitgesteld? Het werd maanden geleden verwacht. Het zou in feite een tweede front hebben opgeleverd. Het zou zeker de nazies hebben afgeleid en moeilijkheden hebben geschapen voor hen. Laat de Regering die vraag beantwoorden. De volgende week of de volgende maand zal het offensief in Libye waarschijnlijk niet zoveel effect kunnen hebben." Hieraan voegde hij toe, dat indien het wegblijven van een aanval op Libye kwam door gebrek aan materialen, het dan duidelijk onnodig is te spreken van een invasie elders omdat dan het materiaal zeker niet aanwezig zal zijn.

Antwoordende voor de Regering maakte **Lord Alexander** bekend, dat Shinwell weigerde een cabinetspost te aanvaarden toen Churchill eerst zijn cabinet vormde in Mei 1940. Alexander zeide, dat Shinwell klaarblijkelijk had vastgesteld, dat in deze oorlog zijn rol die zou zijn van een zelfbenoemd criticus, die hulde ontvangt van minder goed ingelichte personen onder de menigte, in plaats van met zelf opgelegde discipline en zwijgzaamheid te arbeiden.

Het Arbeidslid Griffith werd toegejuicht toen hij zeide, dat Hitlers „bende" teleurgesteld is in de mening die Hess, volgens Churchill, heeft gemeld, dat „het volk van dit land bereid was een overeenkomst aan te gaan omdat wij op het punt stonden te verhongeren". Hij werd weer toegejuicht, toen hij refereerde naar Stalins verklaring, dat Hess een aanbod had gedaan voor een alliantie tegen Rusland en voegde daaraan toe: „Wij zijn dank verschuldigd aan de Britse Regering, dat zij de mening van het volk van dit land uitsprak toen Rusland werd aangevallen." Sprekende over de verwarring van het volk, welke voortspruit uit het verlangen om Rusland te helpen, werd Griffith opnieuw toegejuicht toen hij de Regering vrijsprak van enig politiek oponthoud in de hulp aan Rusland.

De Socialist Pritt betreurde het dat er in de Regering nog steeds elementen zijn, die lauw staan ten opzichte van een alliantie met Rusland. Hij suggereerde dat hun verwijdering het volk zou opwekken.

Het conservatieve lid Nunn vroeg een uiteenzetting van Churchills verklaring, dat Groot-Britannië de Verenigde Staten zou steunen tegen Japan en voegde daaraan toe: „Indien de Regering een definitieve verklaring zou kunnen afleggen dat verdere agressie door Japan een ogenblikkelijke aanval zou betekenen, geloof ik dat er helemaal geen agressie zou zijn." Het Huis juichte. (Londen, (AP) 13.11).

Het nieuws van vandaag.

De neutraliteitswet is er door. Na de oppositie van de leden uit de Zuidelijke staten heeft het wel gespannen. Roosevelt heeft op het nippertje een brief geschreven en uit laten komen welke indruk het wel niet maken zoude, indien de veranderingen in de neutraliteitswet niet wierden aangenomen. Met 212 tegen 194 stemmen is de wet er toen doorgehaald. M.a.w. thans zullen binnenkort de schepen der Verenigde Staten naar de havens van oorlogvoerende mogendheden mogen gaan en bovendien zullen koopvaardijschepen bewapend mogen worden.

Een treurig bericht is het torpederen van het enorme vliegtuigmoederschip, de Ark Royal, op een nog niet bekend gemaakte plaats. Biezonderheden over het schip staan bij het telegram op blz. 3. Veel slachtoffers schijnen er gelukkig niet te zijn, omdat nog enkele andere boten in de buurt waren.

Heftige debatten hebben plaats gevonden in Groot Britannië. De Arbeiders-afgevaardigde Shinwell, die bekend staat om zijn hekelende houding ten aanzien van de Britse regering, heeft gesproken over de samenwerking met Rusland en zijn wensen inzake de vorming van een tweede oorlogsfront. Shinwell gaf toe, dat Groot Britannië wel de baas in de lucht is, doch dat het een onvergeeflijke mislukking is, dat Groot Britannië zo weinig het initiatief neemt. Waarom, zo vroeg hij, is het offensief in Libye uitgesteld? Lord Alexander diende Shinwell van repliek. Een en ander staat op blz. 1.

De quaestie van de tegen Rusland strijdende Finnen, is nog niet beslist, naar het schijnt. Finland schijnt een diplomatiek deurtje te hebben opengelaten voor mogelijke besprekingen. Uit alles wordt duidelijk, dat de Verenigde Staten, en trouwens ook Groot Britannië, een einde willen maken aan de Finsch-Russische oorlog (blz. 1).

Hitler heeft zijn condoléances aangeboden bij het verongelukken van Charles Huntziger (blz. 3).

In Los Angeles woedde vannacht een aardbeving, naar men zegt, de zwaarste sedert 1933 (blz. 3).

„Vrij Nederland" publiceert een artikel over het scheppen van de vrede na de oorlog (blz. 1).

FINLAND LAAT EEN DIPLOMATIEK DEURTJE OPEN.

Diplomatieke bronnen deelden mede, dat de Verenigde Staten en Groot-Britannië hun pogingen zouden kunnen hernieuwen teneinde de Russisch-Finse vijandelijkheden tot een einde te brengen en een soort bevredigende garantie uit te werken voor het veilig stellen van Finland tegen een toekomstige aanval. Van ingelichte zijde alhier is men van mening, dat de Helsinki-Regering een diplomatieke deur heeft opengelaten voor verdere bespreking langs dergelijke lijnen.

Noordamerikaanse autoriteiten gaven zich niet bloot betreffende de quaestie, terwijl de nota grondig bestudeerd wordt, waarin de Finse positie wordt uitgelegd en vastgehouden wordt aan een garantie van veiligheid voor de kleine Republiek (Washington, (AP) 13.11).

De Finse Ambassadeur Procopé bezocht het State Department, terwijl het bericht de ronde deed in diplomatieke kringen, dat de Verenigde Staten en Groot-Britannië hun pogingen zullen hernieuwen om een einde te maken aan de Fins-Russische vijandelijkheden. Het bezoek van Procopé aan Onderstaatssecretaris Sumner Welles volgde kort na het overhandigen van de Regeringsnota, waarin een Russisch aanbod wordt afgewezen om over vrede te onderhandelen met Finland (Washington, (AP) 13.11).

Een zegsman van het Finse Ministerie van Buitenlandse Zaken zeide, dat Finland de deur voor verdere besprekingen met de Verenigde Staten niet als gesloten beschouwt. Hij zeide, dat Finlands nota van gisteren, waardoor in feite de Noordamerikaanse waarschuwing tegen de voortzetting van de strijd tegen Rusland werd verworpen, slechts bedoeld werd als een hartelijke uiteenzetting van de redenen waarom men oorlog voert tegen de Sovjet-Unie. Hij zeide, dat Finland op generlei wijze enig beletsel wenste te stellen tegen mogelijke toekomstige diplomatieke voorstellen uit Washington (Helsinki (AP) 13.11).

DUITSERS ZOEKEN EEN ZWAKKE PLEK.

Militaire berichten deelden mede, dat het gehele centrale front voor Moskou levendig is door de Duitse onderzoekingsaanvallen, die klaarblijkelijk een meer algemeen offensief voorspellen, terwijl nieuwe Russische tegenaanvallen van de boven- en benedenarm van de Duitse omsingelingsmaneouvre verder terugslaan. Deze verspreide plaatselijke aanvallen vormden een algemene proefoperatie, waarbij het scheen, dat het nazie-Hoofdcommando snel elke zwakke plek zoekt in de Rode linie in een wedstrijd tegen de snelle nadering van de bittere winter.

In de nare modder van de gevechtsgebieden voeren beide partijen reserves aan.

De berichten zeiden, dat een hevig gevecht, waarbij grote strijdkrachten betrokken zijn, in voortgang is bij Tula op honderd mijl ten Noord-Westen van de hoofdstad.

Rond Tula, het Zuidelijke Russische anker, zouden de Duitsers nog 1 à 2 mijl verder teruggedreven zijn dan de terugtocht van 5 mijl, welke eerder gemeld werd tengevolge van Russische tegenaanvallen, die opsprongen uit de Zuidelijke toegangswegen van de stad. Hieraan werd toegevoegd, dat alle Duitse front-aanvallen op de stellingen van Tula waren opgehouden. Aan de Noordelijke flank bij Kalinin zijn de gevechten in 2 sectoren heftig: Ten Noord-Oosten van de stad waar een nieuwe Duitse aanval zou worden afgeslagen door Rode tegenaanvallen en bij het Noordelijke deel van de stad zelf.

Daar zouden volgens berichten van het front de Duitse colonnes, niettegenstaande verschrikkelijk verliezende, vuren uit mortieren en machinegeweren, terwijl zij worden teruggeduwd naar de rivier Volga en guerilla's met succes opereren in de Duitse achterhoede.

Een gelijktijdige artillerie-actie werd gemeld tegen wat klaarblijkelijk het meest nabijzijnde Duitse punt van Moskou is: de wig, die gedreven werd tot Narofominsk op 35 mijl ten Zuid-Westen van de hoofdstad, waarschijnlijk uit de eigenlijke Duitse Zuidwestelijke linie bij Maloyaroslavetz. De Duitse strijdkracht aldaar werd echter beschreven als „eenheid" en men gelooft daarom dat zij klein is.

Van het verre Zuidelijke krijgstoneel verklaarde de radio van Moskou, dat de Sovjet-verdedigers standhouden voor Sebastopol, de voornaamste Rode vlootbasis in het Zuid-Westen van de Krim, alsmede voor Kerch aan de Oostzijde van het schiereiland tegenover de Caucasus. Naar vermeld slaan de Duitsers naar Caucasus met toenemende woede en met toenemende verliezen, doch wonnen zij geen grond. De herhaalde heftige gevechten werden voorafgegaan door tanks en bommenwerpers. De Russische Zwarte Zee-vloot werd beschreven als een nog steeds zeer effectieve macht. De vloot zou op uitstekende wijze de Russische landstrijdkrachten en luchtmacht bijstaan in het breken van de Duitse pogingen om de stellingen van Kerch te doorbreken. (Kuibysjev, (AP) 13.11).

EEN ARTIKEL IN „VRIJ NEDERLAND".

Bang, dat het „Angelsaksische karakter al te genadig zal zijn bij een overwinning", vroeg Londens vrije Nederlandse tijdschrift om de na-oorlogse regelingen der geschillen met Duitsland over te laten aan de continentalen, „die Duitsland beter kennen."

„Vrij Nederland" schreef verder, dat er velen onder de Duitse vluchtelingen zijn, die „openlijk oprecht" aan de kant van de geallieerden staan, doch even gevaarlijk zijn als zij, „die zich aan Hitlers zijde bevinden." Het blad zeide: „Zij dromen ervan naar een Duitsland terug te keren, dat vrij zal zijn van het Hitler-vergif en dat zij hun land terug kunnen voeren naar het fatsoen. Wij moeten niet naar hen luisteren. Duitsland kan de operatie niet op zichzelf uitvoeren. Wij moeten onze toekomst niet plaatsen in het vertrouwen van een door Duitsers gezuiverd Duitsland. Wij continentalen hebben deze taak. Wij kennen Duitsland beter dan de Angelsaksen. Wij moeten thans met deze taak beginnen, aangezien zodra de oorlog voorbij is, onze neiging naar wraak anderen zal ergeren. Het Angelsaksische karakter om edelmoedig te zijn is zo. Het is waar, dat wij de wereld niet kunnen herbouwen op de basis van wraak. Wat wij echter wensen, is geen wraak, doch een juist inzicht in de lessen der geschiedenis. Er valt meer te doen dan Hitler gewoon te vernietigen. Dit geloof moet in het buitenland verspreid worden" (Londen, (AP) 13.11).

V — WEST - END —
VRIJDAG 7 n.m. — ZATERDAG 9.15 n.m.
De droeve werkelijkheid van het huidige leven in Nazi Duitschland geeft de Metro Goldwyn Mayer U in de aangrijpende novelle, waarop deze film is gebaseerd.
„The Mortal Storm"
met Margaret Sullavan — James Stewart — Robert Young — Frank Morgan — Irene Rich — Robert Stack.
Boek van: PHYLLIPS BOTTOME. Regie: FRANK BORZAGE.
Tevens de Metro News met het Laatste Nieuws.
Prijzen: f. 1.25. f. 0.75. f. 0,30 — Kinderen geen toegang.
VRIJDAG 9.15 n.m. — ZATERDAG 7 n.m.
De muziek van Uw hart op de lippen van twee van Uw favorieten
JEANETTE MACDONALD — NELSON EDDY
in
„THE GIRL OF THE GOLDEN WEST"
Meesleepende melodieën! De sensationeele dans „MARIACHI".
Tevens Universal Journaal met het Laatste Nieuws.
Prijzen: 1,25. f. 0.75. f. 0.30. — Kinderen 7 n.m. halve prijs.
1445

Nederland.

LAFFE METHODEN.

N.S.B.'er Woudenberg, de leider van het Nederlands Verbond van Vakverenigingen dat vernazied is, zit — onder bescherming van den Duitser — hoog te paard. Deze man die voorzitter was van het N.S.B.'se Arbeidsfront (met 900 leden) is na de inval van de Duitsers gebombardeerd tot leider van het N.V.V. met zijn 200.000 leden. Maar daarvan liep toen het grootste deel weg. Op bevel van Seyss Inquart moesten vervolgens alle andere vakbonden — de protestants-christelijke en de rooms-katholieke incluis — zich samensmelten met het NV.V., maar natuurlijk liepen toen de meeste leden van die vakbonden weg. Maar Woudenberg heeft materiële machtsmiddelen in handen. Wie geen lid is kan dat in zijn loon en arbeidsvoorwaarden voelen, voor werkloosheidsuitkering kan hij uitgesloten worden en er zijn meer machtsmiddelen in Woudenbergs hand om hen die onwillig zijn tot ingaan te dwingen. Niettemin blijven de meesten onwillig, om het naziejuk op hun schouders te nemen. Nu heeft Woudenberg niet meer of minder dan een „generaal pardon" afgekondigd. Allen die nu toch nog toetreden zullen alle rechten erlangen zonder contributie te behoeven te betalen voor het tijdsbestek van 23 Juli tot heden. Reeds eerder was dit „generaal pardon" afgekondigd. Maar het schijnt niet veel succes gehad te hebben, vandaar dat Woudenberg het nu nog eens probeert.

MGR. THEODORUS VAN ROOSMALEN C.ss.R. JUBILEERT MORGEN.

Missievorst viert 30-jarig bisschopsjubileum in Nederland.

Theodorus Maria Alphonsus van Roosmalen, geboren 27 Juli 1875 in Nederland, koos voor zijn leven de geestelijke staat, werd geprofest op 29 September 1896, priester gewijd op 8 October 1901 en tot bisschop geconsacreerd op 15 November 1911, morgen juist 30 jaar geleden.

Hij is titulair Bisschop van Antigonië en Apostolisch Vicarus van Suriname. Kort na zijn wijding tot Bisschop, betrad hij in Januari 1912 de Surinaamse bodem om aldaar te arbeiden te midden van zijn geestelijke kinderen.

Veel, zeer veel heeft hij gedaan in het belang van Suriname, vooral op het gebied van wezenzorg, melaatsenverzorging, ziekenverpleging (Vincentius à Paulo Ziekenhuis), armenzorg, patronaten, pers, en heel in het biezonder van het Onderwijs.

Geen katholiek Surinamer die eerlijk zijn wil, zal zeggen geen liefde te hebben voor dezen kerkvorst. Op heel biezondere wijze heeft men dat getoond bij gelegenheid van zijn 25-jarig bisschopsjubileum in November 1936.

Suriname jubelde, ja hulde Hem in bloemen, terwijl de telegrammen van Paus, Koningin en andere Kerkelijke en Burgerlijke autoriteiten alsook onderscheidingstekenen werden ontvangen.

Dat was voorheen, want thans, nu na vijf jaar is Hij in ballingschap in Nederland, waarheen Hij kort voor het uitbreken van de oorlog is gegaan om meer financiële steun voor zijn Surinaamse Missie te verkrijgen. Dit heeft evenwel niet mogen gelukken: echter hebben de Surinaamse katholieken de ernst van de zaak begrepen, en zo zien wij, dat er in Suriname de Petrus Donders Stichting en in Curaçao de Mgr. Wulfingh Vereniging is opgericht om die steun, zij het op bescheiden wijze te verlenen.

Morgen is het 30 jaar geleden, dat Mgr. Van Roosmalen tot Bisschop gewijd werd. Geen feestbetoon, geen bloemen, geen hulde zal Hem van Zijn eigen kinderen in Suriname of hier ten deel vallen.

Katholieke Surinamers, toch kunt u de oorlog ten spijt, Hem het beste geven. Geeft Hem uw gebed, en indien Gode welgevallig, moge Hij spoedig naar Suriname kunnen vertrekken, waar bij Zijn wederkeer Hem een uitbundig zegenbede van Zijn volk reeds wacht.

FILM OVER BEZET. NEDERLAND.

Een Britse Filmmaatschappij is bezig een film te maken, die speelt in bezet Nederland. In deze rolprent komt de grote bewondering tot uiting, die men in Engeland heeft voor het dappere ondergrondse verzet der Nederlanders tegen de Nazies. Nederland werd onder alle bezette landen uitverkoren, omdat de kracht en de spontaneïteit van het ondergrondse verzet in ons vaderland de grootste indruk maakten.

De Nederlandse Regering in Londen verstrekte der Engelse filmmaatschappij alle gegevens over verzet en sabotage in ons land. **De film zal in December waarschijnlijk klaar komen.**

De film, die zal heten: „Een van onze vliegtuigen wordt vermist", toont de avonturen van de bemanning van een Britse bommenwerper, die tijdens een boven Duitsland uitgevoerd bombardement zwaar beschadigd werd, zodat de bemanning het vliegtuig boven Nederland moest verlaten.

Nederlandse mannen, vrouwen en kinderen smokkelden de mannen van de Raf van dorp naar dorp in de richting van de kust. Eindelijk zien zij de kans schoon, in een gehucht aan zee in een bootje van wal te steken, weer op weg naar Engeland.

In een van de toneeltjes in de film, spelen de Engelsen als leden van een voetbalclub ergens in een dorp een wedstrijd tegen een andere club.

Een van de Raf piloten, die een beroepsspeler is, zet niet minder dan 22 doelpunten! De zg. Nederlandse toeschouwers juichten hem toe, en klappen na ieder doelpunt enthousiast in hun handen, maar zó, dat het V-signaal is te horen. Wij vlassen er op deze film hier te zien te krijgen.

NEDERLAND MOET DUITSLAND VOEDEN.

Een veelzeggende mededeling is door de (nazie-beïnvloede) Nederlandse Radio-Omroep verspreid. De regerings-commissaris voor de landbouw-productie heeft medegedeeld dat het van het grootste belang is dat grote uitgestrektheden weilands tot landbouwland worden gemaakt, vooral in de onmiddellijke nabijheid der steden. Het blijkt, zo verklaart de regerings-commissaris, dat vele boeren, die geschikt landbouwland hebben niet tot verandering in staat zijn omdat zij geen paarden en landbouwwerktuigen hebben noch de daartoe benodigde vakkennis. Dit is vooral het geval in streken waar veel vee-boeren zijn. De overheid nu zal de Nederlandse Heidemaatschappij met deze verandering belasten. De boer zal 500 gulden per ha. ontvangen waarvoor hij afstand doet van de gehele opbrengst. Hierbij zij aangetekend dat dit nieuws wijst op het duidelijke feit dat de voedselmoeilijkheden der Duitsers steeds toenemen. Daarvoor moeten de belangen der Nederlandse veeteelt wijken. Dat juist land in de nabijheid van steden hiervoor wordt aangewezen duidt op transport-moeilijkheden.

NIEUWE GROTE TANKER.

Het motorschip „Victoria" (12.500 ton metende) is gereed gekomen op een werf te Albany (New York) voor de „Compañia Argentina de Navigación Mihanovich" en zal begin December in de vaart komen voor olie-vervoer van Aruba en Curaçao naar Buenos Aires. Het is een van de meest moderne tankers, die er zijn.

DE „WINTERHULP" MOET WEER GELD HEBBEN.

De Winterhulp-actie in Nederland, een vorm van humaniteit, die het grootste wantrouwen ontmoet bij de bevolking, is ingezet met een rede van den Secretaris-Generaal van Binnenlandse Zaken Mr. Dr. K. J. Frederiks. Deze is allerminst nazie, doch een van die Nederlanders, die — althans naar het zich laat aanzien — op hoge post hun plicht blijven vervullen, uitgaande van het standpunt, „als ik wegga, komt er een N.S.B.'er op mijn plaats en dat is nog erger."

Zo zijn er honderden in Nederland. Mr. Frederiks' rede deed duidelijk genoeg zijn standpunt uitkomen: „Wij moeten nu eenmaal het feit aanvaarden", zo zeide hij onder andere, „dat de Winterhulp de enige manier is, waarop wij iets kunnen doen voor hen, die het nodig hebben, wat wij er overigens ook over mogen denken. De moeilijkheid is, dat het Nederlandse volk de winterhulp wantrouwt en er niet van houdt, maar men moet toch zien, dat er wat goeds mee wordt verricht."

Zich tot de burgemeesters wendende gaf mr. Frederiks een goede raad aan de N.S.B.'ers onder hen: „Ge moet altijd bedenken, dat macht, die niet door tact geschraagd wordt, tot ineenstorting gedoemd is." Aldus wordt ontleend aan het verslag in de „Nieuwe Rotterdamsche Courant" van 16 October.

EEN STAP IN DE GOEDE RICHTING.

Prof. Dr. M. Bokhorst, welbekend in Zuid Afrika, is benoemd tot persattaché bij het Nederlandse gezantschap te Kaapstad. (De Gouvernementspersdienst tekent hierbij aan: deze benoeming bewijst, dat de Nederlandse regering, wat men noemt publicity-minded is geworden, hetgeen begrijpelijk is in een tijd, waarin propaganda en voorlichting een van de middelen zijn, die bij de oorlogvoering een zeer belangrijke rol vervullen.

Wel bezat Nederland enige persattaché's bij enige zijner legaties, doch dit zijn diplomatieke ambtenaren, die met zulk werk belast werden. De benoeming van prof. Bokhorst is de eerste benoeming van een speciaal daartoe aangestelden pers-attaché. Het is te hopen en te verwachten dat deze benoeming door meer benoemingen in deze geest zal worden gevolgd. Geen nationale zaak is zo rechtvaardig of zij heeft in deze tijd publiciteit, informatie, propaganda nodig.

Men moge het betreuren of niet: het spreekwoord dat goede wijn geen krans behoeft is sterk verouderd. Het is te hopen, dat nu ook Nederlandse diplomatieke posten in Latijns Amerika van een of meer pers-attache's zullen worden voorzien. Dit is een Nederlands belang van de eerste orde, zowel voor deze oorlogstijd als voor de tijd die na de vrede volgen zal).

MOEDIGE TAAL.

„De verantwoordelijkheid en de autoriteit van den burgemeester is nooit tevoren zo groot geweest als thans", zeide wethouder **De Zeeuw** bij de installatie van N.S.B.'er ir. Mueller tot burgemeester van Rotterdam, en hij vervolgde, „Vroeger kon het burgemeesterschap slechts vruchten dragen, wanneer deze ambtsdrager het vertrouwen en het respect van de wethouders wist te winnen, die hij als zijn gelijken behandelde en als hij goede samenwerking kon vinden met de gemeenteraad. Sedert de 1e September is dit veranderd. Burgemeester Mueller, u zult noch een gemeenteraad noch wethouders vinden om u te adviseren en om u bij te staan, noch behoeft ge uw beslissingen aan de gemeenteraad te onderwerpen. Deze verandering moge sommigen verheugen, anderen maakt zij verdrietig."

Aldus sprak de sociaal-democraat De Zeeuw tot den N.S.B.'er Mueller....

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— De zeeman William Collins, een Engelsman, heeft van de Koningin het bronzen oorlogskruis gekregen wegens moedig gedrag op een Nederlands schip tijdens een aanval door een Duits vliegtuig.

— B. H. van der Bent, een van de in Augustus benoemde N.S.B.-wethouders van Amsterdam is overleden.

— Baron van Breugel Douglas, de nieuw benoemde Nederlandse Gezant te Chungking, was Nederlands Gezant te Athene; daarvoor was hij o.a. gezantschapssecretaris te Washington.

— De heer Schim van der Loeff is benoemd tot Nederlands-Indische handelscommissaris in Brits-Indië, waarheen hij spoedig hoopt te vertrekken.

De Verkiezing is nabij.

door
Charles Baggs Debrot, candidaat voor de Staten van Curaçao.

Slechts enkele dagen scheiden ons nog van Maandag, 17 November, de dag waarop voor de tweede maal in de geschiedenis van Curaçao, een verkiezing zal worden gehouden van Statenleden. D.w.z. er zal gestemd worden op de eilanden Curaçao en Aruba. Op Bonaire en de Bovenwinden immers, die elk recht hebben op één zetel, zal er geen stemming zijn, aangezien in beide kieskringen slechts één lijst van candidaten werd ingeleverd, met het gevolg dat de candidaten welke als eersten voorkwamen op de betreffende lijsten, zonder stemming gekozen werden verklaard. Op deze wijze komt dan voor de Bovenwinden de Heer Plantz voor de tweede maal in de Staten, hetgeen eveneens het geval is met den Heer de Jongh, den afgevaardigde van Bonaire.

Op Curaçao echter moet toch worden gestemd, ondanks het feit dat er ook hier slechts één candidatenlijst is, daar Curaçao en Aruba — hoewel elk dezer eilanden op zich zelf één kieskring vormt — gezamenlijk één kiesgebied zijn en tezamen recht hebben op acht zetels in de Staten, die toegekend worden naar verhouding van het op elk der beide eilanden uitgebrachte aantal geldige stemmen.

Op Aruba.

Niemand kan voorspellen wat de uitslag der verkiezing zijn zal, hoe eenvoudig dit ook moge lijken nu er op Curaçao slechts één candidatenlijst is ingediend. Voor wat Aruba betreft, ziet het er naar uit dat het grootste gedeelte der kiezers (d.w.z. diegenen die aan de door het Kiesreglement gestelde eisen voldoen en zich in Februari hebben aangemeld) aan de stemming zullen deelnemen. Er zijn op Aruba niet minder dan vier candidatenlijsten, hetgeen een geanimeerde verkiezingsstrijd ten gevolge heeft gehad, en doordat de kiezers door de werkelijk intense propaganda-campagne van de verschillende groepen warm zijn gehouden, zal ongetwijfeld een flink gebruik worden gemaakt van het stemrecht, hetgeen niet anders dan toe te juichen is.

Op Curaçao.

Hier op Curaçao is de toestand geheel anders. Alleen de Katholieke Partij heeft candidaten gesteld, hoewel er op de kiezerslijst een kleine zevenhonderd niet-Katholieke kiezers voorkomen. In tegenstelling met Aruba is er hier dus geen verkiezingsstrijd geweest, en dit heeft vanzelfsprekend niet bijgedragen tot het wekken van belangstelling voor de stemming. Hierdoor is het mogelijk dat verschillende Katholieken, van wie men zeker had kunnen zijn dat zij (op de Katholieke lijst) waren gaan stemmen, indien er een tegenactie ware geweest, zich nu wellicht door onverschilligheid laten leiden door te denken dat hun stem niet meer nodig is, nu er eenmaal toch geen andere candidaten op Curaçao zijn, behalve de Katholieke. **Dit is vanzelfsprekend op zich zelf reeds verkeerd. Ieder weldenkend burger zal het met ons eens zijn, dat waar iemand het voorrecht geniet aan de stemming te mogen deelnemen, het tot in zekere mate zijn plicht is daarvan gebruik te maken.**

Practisch bekeken is het van groot belang dat ieder Katholiek as. Maandag stemme.

Maar voornamelijk ook van de practische kant bekeken, **is het van** overwegend belang dat ieder Katholieke kiezer op Curaçao op Maandag as. stemme. Zoals wij boven reeds hebben uiteengezet, vormen Curaçao en Aruba gezamenlijk één kiesgebied: beide eilanden tezamen hebben recht op acht zetels. Indien dus op Curaçao weinig stemmen worden uitgebracht, wordt niet alleen de Katholieke lijst op Curaçao verzwakt, doch komt dit ten goede van de niet-Katholieke lijsten op Aruba, terwijl Curaçao niet minder zetels krijgt toegekend. M.a.w. zou een Katholiek op Curaçao, die geen gebruik van zijn stemrecht maakt, de niet-Katholieke lijsten op Aruba steunen. Als men dan bedenkt dat de katholieke lijsten van Curaçao en Aruba als één lijst worden beschouwd, daar ze aan elkaar verbonden zijn, zal de Katholiek op Curaçao terstond beseffen, dat hij door te stemmen, zowel de Katholieke lijst van Curaçao als die van Aruba versterkt. Beide lijsten worden immers, zoals reeds **gezegd, als** één lijst beschouwd, en bij de vaststelling, van de uitslag der verkiezing, worden de stemmen op beide lijsten uitgebracht, samengeteld. Hieruit volgt dat het inderdaad van vitaal belang is dat alle Katholieke kiezers zonder uitzondering, hun stem uitbrengen. We kunnen hun nooit te veel op het hart drukken dat elke stem telt. Van ieder hunner wordt verwacht dat hij op Maandag as. zijn recht zal uitoefenen.

Het is natuurlijk jammer dat ons technisch ingewikkeld Kiesreglement het voor velen zeer moeilijk heeft gemaakt om aan de stemming deel te nemen, doordat b.v. bepaald is dat een kiezer alleen zijn stem kan uitbrengen in het stemdistrict waartoe hij behoort. Dit heeft een eigenaardige toestand geschapen. Zo moet b.v. een kiezer die op Westpunt woont, en die op Newport werkt, op het Stembureau te Dokterstuin gaan stemmen.

En de niet-Katholieken?

Om nu terug te komen op de niet-katholieke kiezers. Wat zal hun houding zijn in deze verkiezing? Redeneert men logisch, dan moet men aannemen dat degene die zich heeft aangemeld (of zich heeft laten aanmelden) zulks gedaan heeft omdat hij voornemens was aan de verkiezing deel te nemen. Zal hij nu, omdat er geen candidaten van zijn richting zijn gesteld, zich van stemmen onthouden?

We mogen ons natuurlijk het recht niet aanmatigen om te oordelen wat ze in deze merkwaardige toestand moeten doen. Met hen betreuren wij het dat zij niet in de gelegenheid zijn gesteld om hun stem uit te brengen op een candidaat van hun richting. Maar, zullen zij zich door deze enkele omstandigheid laten weerhouden van het volbrengen van hun democratische plicht? Zullen wij ons gedragen zoals de „isolationists" in Amerika, die de eendracht ondermijnen? Is het juist thans, nu wij bereid zijn alles op te offeren om het Vaderland uit de greep der dictatuur te bevrijden, nu we ons onvoorwaardelijk scharen achter de democratie in haar strijd tegen bruut geweld, is het juist nu niet geboden dat wij de democratische principen hoog houden? En dat doen we, wanneer we op Maandag as. aan de stemming deelnemen.

Een waar Nederlander onthoudt zich juist in deze tijd niet van stemmen, wanneer hij daartoe het recht heeft.

CINELANDIA | CINELANDIA

VRIJDAG 7 uur en 9.15 ZATERDAG 7 uur.

PASTOR HALL

Met dit filmwerk heeft de Cinematografie, in navolging van EMILE ZOLA, haar „IK BESCHULDIG" uitgesproken.

Entree: 125—75—30. Geen kinderen.

Zaterdag en Zondag 9.15: Maandag 7 uur.

ARISE MY LOVE

CLAUDETTE COLBERT en RAY MILLAND vertolken de hoofdrotnllen deze film, die verha van een groote, ontroerende liefde, ontstaan in een krankzinnig geworden wereld.

Entree: 125—75—30. Geen kinderen.

Zondag 7, de cowboy-film
TAMING OF THE WEST
Kinderen toegelaten.

Cinelandia

ROXY ROXY ROX

VRIJDAG 7.15 ZATERDAG en ZONDAG 9.15.

YES . . . . . MY DARLING DAUGHT

PRISCILLA LANE is de dochter, die wegloopt, JEFFREY LYN jongeman, met wien weggeloopen wordt. FAY BAINTER is de die alles begrijpt, RONALD YOUNG, de vader die niets begrijp MAY ROBSON is de grootmoeder, die vader, moeder en dochter

De GEESTIGSTE comedie sinds langen tijd vertoond.

ENTREE: 125—75—30. Geen kinderen.

VRIJDAG 9.15: ZATERDAG en ZONDAG om 7.15

RHYTHM ON THE RIVER

Een groot ensemble van radio — en filmberoemdheden, aangevoe aangevuurd door den besten song- vertolker der wereld

BING CROSBY.

Entree: 125—75—30. Om 9.15 geen kinderen. Om 7.15 kinderen toegelaten.

ROXY ZONDAG 10.30: Rebecca.
ZONDAG 5 uur: Down Argentine way. RO

ROXY vertoont in álle voorstellingen het Ned'—sprekend journa o. m. een indrukwekkende reportage bevat van de **Jakob van** **kerck,** het schip, dat geschiedenis maakt. Bovendien SPECIAAL DAMES: LONDEN'S LATEST FASHION, de mode-1942.

Curaçao.

MAGNIFIEKE FOTO VAN APOSTOLISCH VICARIUS ALS LEREND KERKVORST.

Bij de huwelijkssluiting vann Notaris Smeets en Mej. Heufke gistermorgen heeft de Firma Spritzer en Fuhrmann alles per film opgenomen, ook in de kerk. Getuigt het reeds van vlotheid, dat gistermiddag foto's van de plechtigheid reeds op de menu's waren geplakt van de lunch, van smaak en reverentie getuigt het, dat de Firma een foto van heel nabij genomen heeft, toen Z.H.E. de Apostolisch Vicarius Zijn gisteren reeds vermelde praedicatie hield. Deze foto werd ons vanmorgen vergroot aangeboden. „Episcopi proprium munus docere populum". Des bisschops eigenlijke taak is het het volk te onderwijzen, heeft de prins der predikanten St. Ambrosius getuigd.

Bekleed met de gewaden en tekenen Zijner waardigheid staat de kerkvorst op de foto. De herderstaf in de hand, de andere hand manend een weinig naar voren.

Het altaar van de eigen Kathedrale kerk op de achtergrond. Velen, zo niet allen in dit Vicariaat kennen Hem zó, en is het een goed katholiek gebruik, dat de gelovigen van hun bisschop een portret in hun huizen plaatsen, bij velen — althans bij ons — zal de wens zijn: een foto als lerend Kerkvorst, als Predikant. Het is daarom wel een heel gelukkige samenloop, dat deze fraaie foto juist op de jubileum-dag van onzen Apostolisch Vicarius kon worden genomen.

RECEPTIE ECHTPAAR SMEETS-HEUFKE.

De vlag was gisteravond in top aan de mast van de Club Curaçao voor haar medelid, Notaris Mr. Antonius A. G. Smeets, die in het huwelijk getreden was met mejuffrouw W. J. H. Barbara Heufke en die thans beiden, voor het eerst als Echtpaar in het publiek optraden. De lampen waren brandende en het was te verwachten, dat een groot aantal prominente leden op de receptie van dit Curacaose society-huwelijk aanwezig zouden zijn. Inderdaad is die verwachting juist gebleken. Reeds even voor 20.30 uur begonnen de automobielen voor te rijden. De politie had speciale voorzieningen getroffen, die werkelijk schitterend waren. Tot bij tienen bleven de gasten binnenstromen.

Allen, die op Curaçao een vooraanstaande plaats bekleden op het gebied van bestuur, olie, industrie, handel, nijverheid en onderwijs, waren aanwezig. Links stonden de Bruidegom met zijn glunderend Bruidje de gelukwensen in ontvangst te nemen. Enige honderden personen hebben gisteravond hun opwachting gemaakt, w.o. ook Z. E. de Gouverneur met Mevrouw & Mejuffrouw Wouters. Ac het terras der club zaten velen lijk tot laat in de avond bij even na tienen kwam het br afscheid nemen. Zoals reeds zijn de Heer en Mevrouw Heufke vanmorgen vroeg per naar Jamaica vertrokken.

UITSLAG STATENVERKIEZING

Het Centraal Stembureau zal doening aan het bepaalde bij 104 van het kiesreglement, op 21 November 1941, om 16 uur Statenzaal een openbare zitting tot het bekendmaken van de der op 17 November t.v. in kringen Aruba en Curaçao ge verkiezing van leden van de van het Gebiedsdeel Curaçao. lijk zal de **officieuze** uitslag door blad Amigoe di Curaçao" reeds as. Dinsdag bekend worden ge

THE FELLOWSHIP OF BELLOWS.

De Fellowship of the Bellows te haar tweede 1000 pond sterli naar den Minister van Airpro te Londen en ontving hierop gende telegram terug:

„Gratefully acknowledge sec nerous gift towards purchase craft stop please convey my gr to members for their continued rosity — Moore Brabanzon."

VERENIGINGSNIEUWS

— **Racing Club Curaçao,** **C. A. B.:** De vijfkamp va C.A.B. zal Zondag 16 Novemb 15 uur plaats vinden op het van de C.B.L.O. op het Rif. De gende athleten worden vriendelijk zocht op tijd aanwezig te willen S. Martijn, H. Prince, G. Rosario Colino, R. Adams N. Prince, N. lo en C. Lourens. Uniform: wit blauwe broek.

— **Kath. Sport Centrale:** Jong naire — Boca Junior 0—0.

Zondag as., 16 uur, zal een elftal van de K.S.C. een wedstrijd len tegen een elftal van de Surina voetbalbond.

— **Het Nederl. Rode Kruis,** portcolonne, Willemstad: Zonda grote oefening „Sta Michiel — B baai — Jan Doret". Verzamelen in het Quarantainegebouw.

FILM.

Pastor Hall (Cinelandia). woorden zijn overbodig. Ieder deze film gaan zien. Anti-nazi van de beste soort. De film dra avond om 19 en 21.15 uur, avond alleen om 19 uur.

Politiek en Oorlog.

DE „ARK ROYAL" TOT ZINKEN GEBRACHT.

De Britse Admiraliteit deelde mede, dat het vliegtuigmoederschip „Ark Royal" tot zinken werd gebracht, terwijl het op sleeptouw genomen werd na te zijn getorpedeerd door een Duitse duikboot. De 22.000 ton grote „Ark Royal" is Engelands derde vliegtuigmoederschip, dat in de oorlog verloren ging. Het is het nieuwste van allemaal. Het korte communiqué van de Admiraliteit deelde niet mede wanneer of waar de „Ark Royal" tot zinken werd gebracht en evenmin of het beschadigde oorlogsschip werd afgemaakt door lucht- of zee-aanvallen.

De Admiraliteit verklaarde, dat het grootste deel der bemanning onder Kapitein L. E. H. Maund, welke normaal 1575 man groot is, van het schip werd gehaald, zodat niet verwacht wordt, dat de verliezen erg groot zijn.

Andere Britse vliegtuigmoederschepen, die tot zinken werden gebracht in de oorlog, zijn de 22.500 ton grote „Courageous" — getorpedeerd door een duikboot in September 1939, juist 2 weken na het begin van de oorlog — en haar zusterschip „Glorius", die op 8 Juni 1940 tot zinken werd gebracht nabij de Noorse kust in een gevecht met de Duitse slagschepen „Scharnhorst" en „Gneisenau".

Op zijn minst eenmaal werd gemeld, dat de „Ark Royal" tot zinken werd gebracht en verschillende malen werd beweerd, dat het schip beschadigd werd bij vele vlootgevechten, waaraan het deel nam sedert het begin van de oorlog.

Driemaal daarna beweerden de Italianen het schip ernstig te hebben beschadigd bij luchtaanvallen in de Middellandse Zee tussen Sardinië en Gibraltar.

In de eerste dagen van de oorlog zou de „Ark Royal" volgens de Britten een Duits schip hebben veroverd nabij Noorwegen. Later, toen het schip de haven van Rio de Janeiro binnenliep om olie in te nemen, zeiden de zeelui, dat het schip getroffen was door een bom nabij Noorwegen, doch niet buiten gevecht was gesteld.

De vliegtuigen van de „Ark Royal" voerden luchtaanvallen uit op Sardinië een jaar geleden, slechts enkele dagen nadat men berichtte, dat het schip te Gibraltar door een bom in brand gezet werd. De Italianen beweerden, dat zij het ernstig beschadigden bij het gevecht nabij Sardinië. Minder dan 3 maanden later nam het schip echter deel aan de Britse beschieting en het bombardement van Genua. De vliegtuigen van het schip namen deel aan de jacht op de Atlantische Oceaan op het Duitse slagschip „Bismarck".

Vóór de oorlog was het aantal officieren en manschappen 1575. Dit aantal is waarschijnlijk vermeerderd. Vóór de oorlog droeg het schip ook 60 vliegtuigen (Londen, (AP) 14.11).

NIEUWS VAN OVERAL.

— Alexandrië: De Britten zeggen, dat de as in haar pogingen om de strijdkrachten in Libye te versterken, door een der zwartste maanden op zee gaat. Volgens de Engelsen zijn in November reeds 22 vijandelijke schepen tot zinken gebracht waaronder 3 torpedojagers. Britse marine-officieren verklaarden, dat duizenden as-soldaten en zeelui, behalve voor millioenen ponden aan oorlogsmateriaal naar de diepte verdwenen zijn.

— Teheran: Sjah Mohammed Reza Pahlavi opende Irans 13de Parlement, dat binnenkort gevraagd zal worden het alliantie-verdrag met Groot-Brittannië en Rusland te ratificeren.

— Boston: Roosevelt drong erop in een boodschap aan een industriële conferentie te New England, dat „al de energie en bronnen van de Verenigde Staten worden gebruikt tegen hen, die de betamelijkheid en menselijkheid vernietigen onder de dictatorshiel."

— Helsinki: Het Fins communiqué deelde mede, dat een groot Russisch transportschip in de Golf van Finland gezonken is toen het op mijnenvelden liep.

— Londen: De Britse Admiraliteit maakte bekend, dat de trawler „Francolin" gisteren tot zinken werd gebracht in het gevecht tussen twee Britse schepen en een Dornier-bommenwerper. Het Duitse vliegtuig werd ook vernield.

— Washington: Het State Department deelde mede, dat de Verenigde Staten al het mogelijke doen voor een goede verstandhouding met al de naties die weerstand bieden aan de agressie, in aanmerking nemende de behoeften van het land zelf. De verklaring werd afgelegd als commentaar op de redevoeringen te Pittsburgh van gisterenavond door den Chileensen Senator en den Argentijnsen Arbeidsleider, die verklaarden, dat tenzij de Verenigde Staten spoed betrachten in de verschepingen van machinerieën en gereedgemaakte artikelen naar Zuid-Amerika, de goede nabuur politiek als niets anders dan woorden zal worden beschouwd door andere Republieken.

— Rome: Gezaghebbende Italianen zeiden, dat Italië meer oorlogsschepen heeft dan de Engelsen denken. Zonder verbeterde cijfers te noemen weerspraken men die, welke door de Britse radio werden verstrekt, als te klein.

Deze stelden Italië's vloot op 5 slagschepen, 4 zware kruisers, 10 andere kruisers, 37 torpedojagers, 45 torpedoboten en 80 duikboten.

— Berlijn: Duitse nieuwsberichten deelden mede, dat Anapa gebombardeerd wordt, welke havenstad meer dan halverwege ligt tussen Kerch en Novorossisk, een der laatste overblijvende bases van de Russische Zwarte Zeevloot.

— Londen: Het nieuwsbureau van het Britse Ministerie van Luchtvaart maakte bekend, dat „honderden" Hurricane-gevechtsvliegtuigen in Rusland worden opgehoopt voor de dienst. Hieraan werd toegevoegd, dat personeel van de Royal Airforce aldaar bezig is de Russische piloten te instrueren. De ondervinding heeft geleerd, dat Hurricanes goed behandeld kunnen worden op sneeuw, indien de startbanen geregeld gewalst worden, zodat zij geen ski's nodig hebben.

— Port au Prince (Haïti): Een nieuwe vlieghaven van de Pan American Airways werd in gebruik genomen door Generaal James Collins, den Noordamerikaansen Commandant van het Puerto Rico Departement. Talrijke andere officieren waren aanwezig. Bij de ceremonie waren President en Madame Lescot alsmede verschillende Haïtiaanse autoriteiten aanwezig.

— Berlijn: Hitler zond zijn condoléances aan Pétain over de dood van den Minister van Oorlog Generaal Charles Huntziger.

— Ankara: Premier Refik Saydam vertrok voor een vacantie temidden van berichten, dat hij zal worden vervangen door den Minister van Buitenlandse Zaken Sukru Saracoglu.

— Moskou: Een aanvullend Russisch communiqué deelt mede, dat tussen 5 en 6 November Russische schepen in de Barentszee 2 vijandelijke transportschepen tot zinken brachten met een scheepsruimte van 9000 ton. In de Baltische Zee werden 3 vijandelijke transportschepen tot zinken gebracht met een scheepsruimte van 13.000 ton. Verder zeide het communiqué: „Op 12 November vernielde onze luchtmacht 47 Duitse tanks, 11 kleine tanks en pantserwagens, 300 trucks met infanterie en militaire voorraden, 29 kanonnen van verschillend kaliber en ongeveer 1 infanterie-regiment. Binnen 2 dagen vernielde de luchtmacht van de Zwarte Zeevloot 48 vijandelijke vliegtuigen, 20 trucks met infanterie en militaire voorraden, vele karren en verschillende vliegtuig-installaties.

— Caracas: Het Venezolaanse Departement van Justitie eiste gevangenisstraffen van 3 tot 5 jaar voor 139 Duitse en Italiaanse zeelui, die van sabotage beschuldigd worden door hun schepen op 31 Maart te Puerto Cabello in brand gestoken te hebben.

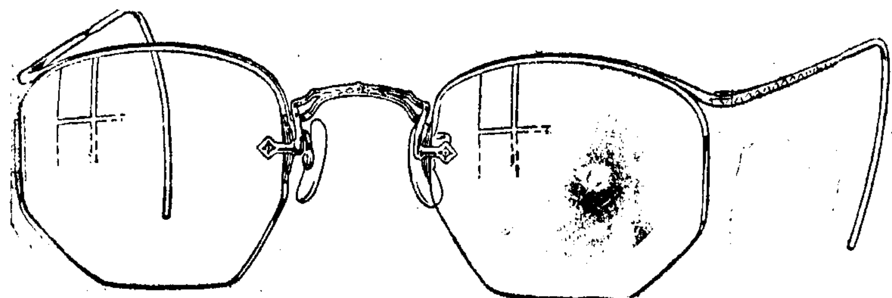
— Londen: De radio van Moskou meldde, dat de Russische luchtmacht Riga en Koningsberg gisteren bombardeerde. Brisant- en brandbommen troffen militaire objecten en ontploffingen alsmede grote branden werden door de Russische piloten waargenomen.

— Londen: De Noordamerikaanse Ambassadeur John Winant werd toegejuicht, toen hij bij een diner van de marine-reserve het nieuws mededeelde, dat het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden de amendementen van de neutraliteitswet had goedgekeurd. Het gejuich en applaus deden het plafond schudden.

REGENVAL.

14 November tot 12 uur 's middags.

Fort Nassau	56 millimeter.
Scherpenheuvel	91 millimeter.
Dokterstuin	15 millimeter.

Als vertegenwoordigers van de grootste Optische fabriek, de

American Optical Company,

zijn wij in staat in alle opzichten aan Uw wenschen voor een goed-passenden en modernen bril tegemoet te komen.

SPRITZER & FUHRMANN

JUWELIERS - OPTICIENS.

1451 2—1

WIJ BEZORGEN THUIS. BEL. 2 4 6 0 OP.

CASA COHEN

St. Nicolaas

is wederom bij ons!

Onze enorme sorteering is tentoongesteld.

Komt gauw Uw keuze doen.

Wij bieden artikelen van 20 ct. tot fl. 35,-

Voor klein en groot -- voor ieders smaak en beurs.

Maakt het beste van deze St. Nicolaas-feest.

Doeken.

Baddoeken, Handdoeken, (in alle grootten), Fonteindoeken, Theedoeken, Keukendoeken, Vaatdoeken, Wasch-handdoekjes (ook in handschoenen vorm).

Lakens.

In alle maten en kwaliteiten (ook per meter 180 cM. en 225 cM. breed.)

Sloopen.

In alle kwaliteiten.

CASA COHEN.

Een Baby?

Stemt op Maandag 17 November as.

„Wij vertrouwen dan, dat alle kiezers zich rekenschap zullen geven van de plicht, die op ieder van hen rust als lid van onze gemeenschap, om samen te werken tot het bevorderen van het algemeen belang en zullen gaan stemmen op 17 November."

Sesin Hálabi
en
Maria Hálabi Morkos
geven met vreugde kennis van de geboorte van hun dochter
MARGUERITE - MARIE
St. Elisabeth's Gasthuis 12 November 1941.

Ons Hoekje.

Dit zullen de Dames lezen.

DIENSTBODEN PROBLEMEN.

Het dienstboden-vraagstuk is ook al een van de onderwerpen waarover de huisvrouwen nooit uitgesproken komen. En als men die gesprekken een paar maal aanhoort, dan schijnt het wel nergens zo erg gesteld te zijn met het huishoudelijk personeel als wel hier op Curaçao.

Toch lijkt mij dat wel **enigszins** overdreven want ook op andere plaatsen, in andere landen klagen de huisvrouwen wel eens over haar dienstboden.

Het is waar, in vele plaatsen kan men beter geschoold, goed getraind personeel krijgen. Van de andere kant zouden we het als een voordeel kunnen beschouwen dat de dienstmeisjes hier geen speciale opleiding gehad hebben.

We kunnen haar dan het werk leren precies zoals wij het graag gedaan hebben en ze dus geheel naar onze hand zetten. Maar daarmee komen we vanzelf al aan de eerste moeilijkheid. Want om een meisje te leren werken **moeten we het zelf ook kunnen.** We moeten weten hoe het huiswerk het beste geregeld en gedaan kan worden. En we moeten het ook kunnen voordoen als dat nodig is.

Maar het is immers zoveel gemakkelijker alleen maar te zeggen: „vandaag doe je dit of dat", zonder er zelf verder naar om te kijken. **En is het** werk dan niet goed gedaan, dan zijn we boos, maar vergeten, dat de **oorzaak** dikwijls onkunde en geen onwil geweest is van ons meisje.

Voor mensen, die zelf niets van huishoudelijk werk afweten is het natuurlijk moeilijker. Zij zijn geheel van hun dienstmeisjes **afhankelijk en** kunnen haar ook nooit gegronde op- of aanmerkingen maken **omdat ze zelf** niet weten hoe het dan wèl moet.

De meisjes hebben het binnen enkele uren al gemerkt, dat **haar mevrouw er** zelf nog minder van weet dan zij en maken er in de meeste **gevallen ook** gebruik van. **Deze dames zullen niet** alleen hier, maar overal „op de kop gezeten worden" door haar dienstmeisjes, omdat die wel weten dat Mevrouw het zonder haar niet kan stellen. Gelukkig zijn deze huisvrouwen slechts uitzonderingen.

De meeste meisjes hebben voor zij trouwden bij moeder thuis, of op een huishoudschool wel degelijk geleerd wat er in een huishouding gebeuren moet en hoe het allemaal gedaan wordt. Het is dan ook meestal uit gemakzucht dat sommige vrouwen haar gehele huishouding aan dienstboden overlaten. Deze dames **houden haar** personeel meestal ook **niet lang. Ze** vergen gewoonlijk te veel van de meisjes en vergeten, **dat die ook mensen** zijn, die wel eens moe worden na een hele dagtaak. Ze hebben altijd weer een werkje klaar, dat dadelijk nog afgemaakt moet worden. Juist omdat ze zelf niets doen **vergen ze van** haar personeel vaak het onmogelijke.

Verder zijn er nog dames, (misschien heeft u ze zelf wel eens meegemaakt) die vinden, dat ze tegenover haar personeel niet netjes behoeven te spreken.

Ze snauwen de bevelen en pakken soms zelfs met ruwe woorden tegen haar uit. Ze lokken op deze manier een brutaal antwoord uit. Gerechtvaardige aanmerkingen, **die op een** beschaafde manier **gemaakt** worden, zullen geen enkel goedwillend meisje boos of brutaal maken. **Maar pas op** met drift of ruwe woorden, **juist hier** op Curaçao, waar de volksmensen vooral, al gauw denken dat **u ze als** minderwaardig beschouwt. U zult hierop moeten antwoorden dat uw dienstmeisje juist degene is die u onbeleefd aanspreekt, en niet **omgekeerd.** Dit komt vooral voor bij meisjes die nog nooit eerder in „een dienstje" geweest zijn. Maakt u er zich maar niet boos over, corrigeer ze liever en zeg het ze voor hoe u het wilt hebben. Dikwijls zijn de meisjes de Nederlandse taal niet zo goed meester dat ze u zo kunnen toespreken als u het mag verlangen.

Dikwijls zijn ze gewend onder elkaar met een enkel **woord** te antwoorden. Ze vertalen die antwoorden als u iets vraagt en u hoort eenvoudig „ja" of „nee" zonder meer. Met een beetje geduld en door het telkens weer te herhalen: „ja, mevrouw", „nee mevrouw", wanneer zij u met een enkel woord hebben geantwoord, bereikt u al binnen een paar weken heel wat.

De meeste meisjes zijn **hier heus zo** kwaad niet. Men moet er echter wat geduld mee hebben, ze proberen te begrijpen en te laten verstaan wat u bedoelt.

Ze hebben soms sommige typische eigenaardigheden, die we door de vingers moeten **zien omdat het vaak** echte volksgewoonte zijn, en die we zeker niet **belachelijk moeten maken.**

We moeten niet vergeten, dat we te doen hebben met een goedig maar o zo lichtgevoelig volk, **dat op onze spot**ternij (die misschien **niet kwaad be**doeld is) **geen ander verweer weet dan** woorden waarvan ze **dikwijls de volle** betekenis niet weten, omdat het voor hen een vreemde taal is. **We kunnen** ze dan niet houden om haar brutaliteit, het meisje wordt **ontslagen en met het** volgende begint het gesukkel van voren af aan.

HET AMIGOE-RECEPT VAN DE WEEK.

Londonderry soep.

1½ l. water, 500 gr. runderpoulet, 1 ui, wat zout, peper, kerry, 60 à 70 gr. bloem, 60 à 70 gr. boter, room, witte wijn, 1 eidooier, champignons.

Het vlees met het water laten trekken. De uit, peper en kerry licht fruiten in de boter. Met de bloem en de gezeefde bouillon een gebonden soep maken. Deze afmaken met room, witte wijn, eidooier en champignons.

Papiamentu en Negerengels

Naar aanleiding van een woordenlijstje, dat uit „La Union" werd overgenomen, schrijft **Pater M. D. Latour O.P.**, ons de volgende waardevolle studie:

„In „Dagblad Amigoe di Curaçao" van 5 November jl. stond een lijstje van op elkaar gelijkende Papiamentse en Negerengelse woorden met hun betekenis. Er komen enige woorden in voor, waarvan schrijver ons tevoren reeds meedeelt, dat ze er wel hetzelfde uitzien, maar geheel iets anders betekenen. Misschien was het beter geweest **deze op elkaar gelijkende woorden** weg te laten uit de lijst., Dergelijke zuiver toevallige gelijkenis heeft immers totaal geen waarde en leert ons niets omtrent de twee vergeleken talen. Er bestaat bijv. een Engels woord **room** en een Nederlands woord **room**, maar het zou volmaakt onzinnig zijn uit deze gelijkenis te willen bewijzen hoeveel overeenkomst er bestaat tussen het Engels en het Nederlands, omdat hier de gelijkenis zuiver toeval is.

Zo ook het Papiamentse **takki** en het Negerengelse **takie**: het eerste is afkomstig van het Nederlandse **tak** en het tweede van het Engelse **talk**. Cabai (paard) komt van het Spaanse **caballo**, terwijl cabaai (slaapjas) een Maleis woord is door de „Japanesi" meegebracht naar Suriname.

Op die manier kan men wel overeenkomst aantonen tussen Azteken-Indiaans en het Grieks van Homerus. Dit is geen fantasietje van me: er zijn mensen, die het geprobeerd hebben.

Het lijkt echter belangrijker, woorden te nemen van dezelfde (althans vermoedelijk dezelfde) oorsprong, waardoor de geschiedenis en het ontstaan van beide vergeleken talen misschien iets beter begrepen kunnen worden. Neem bijv. het Surinaams Negerengelse djombi: in het Negerfrans van Trinidad heet het zombi: op St. Thomas (Negernederlands) ziumbi-kawai; op Curaçao zumbi: in het Afrikaans Mbundu, nzumbi (vriendelijke geest); in de Congo luidt het ten slotte zumbi (gelukbrengend fetisch). Op Haïti verstaat men onder zumbi weer iets anders. Daar is het een mens, die door den medicijnman (tovenaar) eerst schijndood (de tovenaar zegt zelf natuurlijk: dood) gemaakt, en daarna weer tot het leven teruggeroepen is. Dergelijke ongelukkige slachtoffers zijn voor de rest van hun leven een soort willoze, versufte automaten, akelig om te zien. Er bestaat op Haïti een wet tegen het maken van zumbi's.

Hurken is in het Surinaams Negerengels djokotó, in het Senegalees N. Portugees djongotó, in het Cap Verdisch N. Port. zongutú; op Curaçao zeggen we jongotá. Eigenaardig is, dat in het N. E. van Suriname ook de vorm djokodon voorkomt; dit „don" is een verbastering van het Engelse down. Deze vorm is waarschijnlijk ontstaan naar analogie van andere woorden als sidon (sit down) en bokodon (lett. buk down) bukken.

Onze huizen-metselende wesp met de slankste wespentaille ter wereld, draagt de brede naam van maribomba; de Saramacca-Negers van Suriname noemen haar malebonnsse; in Brits Guyana heet zij marabunta en in het Afrikaans Mbundu: ma-rimbondo.

Er zijn mensen, die denken, dat rucu eveneens een Afrikaans woord is, maar zij vergissen zich, want in de Indianentalen Guarani en Tupi heet de boom, die deze kleurstof voortbrengt uruku. De officiële naam voor plantkundigen is Bixa orellana.

Het zeer kleine en niet minder lastige diertje, hier bekend onder de naam mompiri, tracht ook wel eens mensen om de tuin te leiden, wat betreft de afkomst van zijn naam. Gewoonlijk denkt men aan vampier, een bloedzuigende vleermuis. In Suriname kent men deze kwelgeest onder de naam mampira, mampier, mompier: in Bercibe mamburi. Vermoedelijk is het woord af-komstig van het Kaliña-Indiaans van Suriname, waar het mapili heet.

Nansi (de Spin) is op Curaçao de bijna onmisbare hoofdpersoon van de (vroeger) veel vertelde dierenfabels. Vergelijk ze met onze Sprookjes van Moeder de Gans. De Curaçaoënaar heeft eerbied voor Compa Nansi, de Spin. En wat een wonder! De Nansiverhalen zijn de laatste uitlopers van een oude zonnemythe. Nansi is in laatste instantie van goddelijke komaf! De Curaçaose Cuenta di Nansi heet in Suriname Anansitorie. In de verschillende Surinaamse dialecten is de Spin bekend als Adjanassi, Anassi, Anansi. In het Afrikaanse Tschi heet zij Ananse. Willem Bosman (Nauwkeurige beschrijving van de Guinese Goud-, Tand- en Slavekust, enz. 1704) noemt in zijn „Tiende Brief" de Anansié, „sijnde een groote Spin": in hetzelfde boek „Seventiende Brief" zegt hij: „Deese Spin noemen de Negers Anansee". Hij refereert naar de goddelijke afkomst door te vermelden: „Sij gelooven dat de eersten menschen van denselven gemaekt sijn."

De laatste opmerking van Bosman is echter niet geheel juist. Zij hielden, dat de Zon (de grote Spin, die tussen hemel en aarde hangt in een web van eigengemaakte stralen) den eersten mens de weg naar de aarde gewezen heeft (via haar web). De terugweg werd nooit gewezen. Verder zorgde de Zon (God van de „vruchtbaarheid"), dat deze eerste mens niet „uitstierf".

Over ieder woord valt niet evenveel te zeggen en daarom volstaan we met mede te delen, dat pinda, in Suriname en op Curaçao onder de inlanders met dezelfde naam genoemd, afgeleid wordt van het Congolees: Mpinda.

Minder bekend is het woord Temecú, mij persoonlijk alleen bekend als titel van een Curaçaos sprookje: Temecú-Temebè (zie 3e Jaarverslag van het Geschied-, Taal-, Land- en Volkenkundig Genootschap. 1899, blz. 98). Temekú komt in het Negerengels van Suriname voor in de betekenis van **lastig mens**, terwijl Témécou in het Negerfrans van Trinidad betekent: alles wat lastig is. Dit komt niet kwaad overeen met het lastige sujet op de rug van Nansi in het sprookje „Cha Nansi cu Temecu-Temebè". Of Temecu verder in het Papiamentu een gebruikelijk woord is, weet ik helaas niet.

(Wij raadplegen voornamelijk „Die Sprache der Saramaccaneger in Surinam, von Hugo Schuchard", Amsterdam 1914)."

Kerkberichten.

Week van Zo. 16 Nov. t/m 22 Nov.
In de ritus der Dominicanen:
22ste Zondag na het Octaaf van Drievuldigheidszondag.
Wo. H. Elisabeth, weduwe.
Vr.: Opdracht van de H. Maagd.
Za. H. Caecilia, maagd en martelares.

KATHEDRALE ST. ANNA-KERK, Otrabanda.
Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507
Zondag:
4.45 H.Mis
6.— Uitreiking H. Communie.
7.— Kindermis.
8.30 Hoogmis (N)
19.— Lof voor de vrede.
Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis.
19.— Rozenhoedje.
Do. 19.— Lof.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: 's morg. na mis. 's av. na Rozenhoedje, op verzoek en Zaterdag.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai
Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170, spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.
Zondag:
4.30 en 6.— H. Mis
7.30 H. Mis (speciaal voor kinderen)
8.30 Hoogmis (P)
19.— Lof.
Weekdagen:
5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
19.— Rozenhoedje
Di.: 7.— Congregatie voor de meisjes
Wo. 19.30 Congregatie jongens.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag na 16 uur.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.
Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413.
Zondag:
4.45 en 6.30 H. Mis (P)
6.— Uitreiking H. Communie
7.45 H. Mis voor kinderen
9.— Hoogmis (P.).
19.— Lof.
Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis
19.— Rozenhoedje
Wo.: 19.— Vergadering der leden van de Sint Tharcisius-vereniging.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.
Za.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag de gehele dag.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.
Pastoor P. Elie O.P., tel. 8, dan vragen naar Pastorie Groot Kwartier., spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.
Zondag:
5.— H. Mis (P)
7.— H. Mis voor kinderen
8.15 Hoogmis (N. en Eng.)
Weekdagen: 6.30 H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwhe.
Pastoor A. C. de Valk O.P., geen telef, spreekuur; 7 — 9 uur.
Zondag:
5.— H. Mis
8.30 Hoogmis (P)
18.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis voor de vrede.
Za.: 7.— Kindermis.
Biechten: elke dag na H. Mis. **Za.** van 16 tot 18 uur.

H. THERESIA-KERK, Wishi.
Pastoor S. Hagemans O.P., geen telef., spreekuur: 7 — 8.15 beh. Zondag
Zondag:
5.— H. Mis (P): 8.— Hoogmis (P); 18.30 Lof.
Weekd.: 6.30 H. Mis (behalve Zat.).
Za.: 7.— Kindermis.
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zat. van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GEST.
Zo.: 7.— H. Mis 16.— Lof.
Weekd. 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof.

ARUBA.

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op: Oct. 22 Nurse, Estelle Harriet echtg. v. da Silva de Freitas, J. A. d; Oct. 28 Fairbourne, Carmen Doreen echtg. v. Davis, I. z; Oct. 23 de Kort, Justiniana echtg. v. Kock, J. z: Oct. 30 Halman, Eleanor Frederica z; Oct. 29 Brown, Kathleen echtg. v. Hemstreet, G. Ph. z; Nov. 2 Hussein, Haleme Bore echtg. v. Merli R. A. d; Nov. 3 Arnell, Marie Victoria z; Oct. 28 Arends, Juliana echtg. v. Oduber, J. F. C. d; Oct. 31 Kock, Monica echtg. v. Bremo, T. d; Nov. 2 Rau, Elise Erna echtg. v. van Rooijer, P. z; Oct. 29 Arends, Maria echtg. v. Rasmijn z; Oct. 29 Croes, Angueda echtg. v. Ras, Juan z; Oct. 28 Ras, Cornelia echtg. v. van der Linde, G. z; Oct. 27 St. John, Mary Maronie echtg. v. Campbell, Th. d; Oct. 31 Martijn, Catharina Merced echtg. v. Booi, J. d; Nov. 1 Bermudes, Ceferina echtg. v. Sanchez, P. P. d; Oct. 31 Rosa, Julia Ramona echtg. v. Rodriguez, J. A. z: Oct. 31 Bermudez, Bonifacia echtg. v. Odor, G. d; Nov. 1 Solognier, Marcela echtg. v. Boekhoudt, A. S. z; Nov. 3 Figaroa, Catharina echtg. v. Kelly, Andreas Stefanus d; Nov. 1 Ruiz, Maria Natividad echtg. v. Tromp, E. d; Nov. 2 Maduro, Anita echtg. v. Maduro, J. M. z: Nov. 2 Koolman, Ricarda echtg. v. Curiel, J. M. d; Oct. 31 Croes, Maria Magdalena echtg. v. Kelly, L. A. z; Nov. 1 Croes, Maria Louisa echtg. v. Pena, F. d; Nov. 2. Krozendijk, Timotea Sinforiana d; Nov. 3 Henriquez, Rosa echtg. v. Filiciana, B. d; Nov. 3 Zavala, Carmen Demetria z; Nov.; 1 Tromp, Anna Sofia d; Nov. 3 Martinez, Efigenia del Carmen echtg. v. Arends, J. M. d; Oct. 24 Postma, Fronika Wilhelmina echtg. v. Brattinga, E. J. d.

Overleden: Geen.

Ondertrouwd op: Oct. 30 Geerman, Jose Rafael en Croes, Siria; Oct. 30 Vrolijk, Eloy Francisco en Oduber, Margarita; Oct. 30 Geerman, Jose Dominico en Winterdal, Narcisa Eusebia; Oct. 30 Geerman, Eduardo en Croes, Juanita; Oct. 30 Pilgrim, Ellesmere en Willie, Marie Anne Therese; Nov. 1 Tjon Sie Fat, Ivan Eustace Archibald en Lew Jen Tai, Emelie Roosje.

Getrouwd op: Oct. 30 Maduro, Fuastino Ignovio en Everon, Margarita Maria; Oct. 30 Henriquez, Lodewijk en Vrolijk, Crispiniana; Oct. 30 Marquez, Desire Wladimir en Lo-a-Njoe, Willy Betsy; Nov. 3 Irons, Ivan Shanks en Camacho, Monica Winifred.

GRIJZE HAREN.

Om ze te verven, bereid in Uw eigen huis deze gemakkelijke en goedkope verf:

¼ liter water, een lepel glycerine en een doosje Compuesto de Barbo. Als U verlangt kunt U drie lepels Bay Rum of Eau de Cologne bijvoegen.

Gebruik deze verf volgens de instructies in het doosje Compuesto de Barbo.

Al deze bestanddelen zijn zeer goedkoop in welke apotheek dan ook.

Voor grijze haren, Barbo.

EMMASTAD.

SOCIETEIT „ASIENTO"

Dagschotels: Heden: Nassi goreng. Morgen: Boerenkool met worst. Zondag: Kip, geb. aard., compote.

Agenda:
Vr. 14 Nov. 19.30 Comp. bilj. „A" kl.
Di. 18 Nov. 19.30 Comp. bilj. „B" kl.
Wo. 19 Nov. 19.30 Comp. bilj. hoofd.
Do. 20 Nov. 19.30 Comp. bilj. „C" kl.

WACHTDIENSTEN: Vrij. 14 Nov.

Telegram Afdeling: Hr. Schaap, tel. 353, Amalia van Solmslaan 4.
Shipping & Supplies: Hr. Voncken, tel. 304, Amalia van Solmslaan 5.
Scheepvaart Afd. Hr. Langras, tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.

Comité „Nederland": Het door de meisjes gebreide kindergoed voor onze noodlijdende landgenootjes zal te bezichtigen zijn op Ma. 17 Nov. as. 16.30 tot 18.30 uur in het Repetitielokaal op Negropont.

Loterij ten bate „Van Galenfonds": Ingevolge trekking van de Loterij „Fortuna" op 13 Nov. 1941, zijn de prijzen van de loterij ten bate van het „Van Galenfonds" gevallen op:

No. 129	Chrysler auto.
No. 290	Kelvinator ijskast.
No. 583	Philips radio.

Vervaardiging van kleding: Het Comité heeft zijn medewerking toegezegd voor de Kerstmisviering der zeelieden. Er zijn dus veel sokken, dassen, wanten, bivakmutsen en kragen nodig. Helpt allen mee, zodat iedere zeeman, die in December op Curaçao komt, een warm kledingstuk in zijn Kerstpakket krijgt. Met ingang van Wo. 12 Nov. heeft Mevrouw Leeuwrik de materialenuitgifte op Negropont weer van Mevrouw Van Malland overgenomen.

„Sportclub Asiento": In verband met het feit, dat de heer A. B. Faay van 7 Nov. jl. af geen functies meer bekleedt in de Sportclub „Asiento" wordt de dagelijkse leiding van de gymnastiek en de athletiek afdeling voorlopig waargenomen door de athletiek commissie, bestaande uit Mej. G. Struving en de heren P. Kruyer en W. J. Stok.

PISCADERA CL
Zaterdag 15 Novemb
DANSEN
De muziek zal wor
verzorgd door h
Piscadera Orkes

A. M. PRINCE
KEUKENSTR. 24.
Pracht - Collectie
Argentijnse Dames- en kinderscho
VOOR ELKE BEURS EN ELKE VOET.
TEL. 1978.

Enige en Algemen
bekendmaking.
Wij maken onze stroomverbruike op attent, dat de stroomkwitanties ov maand OCTOBER zonder uitzond voor of op 24 NOVEMBER betaald m worden.
Alle na deze datum niet betaalde tanties zullen door ons worden ge seerd, verhoogd met EEN GULDEN inc kosten.
Wij verzoeken onzen verbruikers hun kwitanties te voldoen, ten einde niet te noodzaken tot afsluiting over te
ELECTRICITEITSBED
CURAÇAO.

VOOR HET ST. NICOLAAS FE
bieden wij aan:
BANKETLETTERS — KLEINE SPECU
BANKETSTAVEN — HARTEN
BANKETBEULING — HAMMEN
GEVULDE SPECULAAS — BORSTPLAAT
SPECULAAS POPPEN — SPOORBANKET
MARSEPEIN IN VERSCHILLENDE UITVOERINGEN
Bestellingen (HOE GROOT OOK) den uiterlijk tot en met 2 Decem aangenomen.
Bestel echter op tijd, om teleurstelling te voorkom
TROPIC - BAKER
E. & G. MARTIJN.
ROODEWEG 147 TELEFOON 1450)

FEUILLETON.

HET MYSTERIE VAN KAMER No. 10

56).

De datum van de moord ligt dicht bij de dag, waarop Signorina Woschki plotseling, héél plotseling, in geldmoeilijkheden kwam en de hulp van een woekeraar moest inroepen. Gevolgtrekking: Ernesto wilde om de een of andere reden geen geld meer aan Clawdia Woschki geven. Maar in dat geval ligt het op de hand, dat hij ook aan Dr. Dago (altijd aangenomen hij ontving geld van Roth) verdere betalingen weigeren zou. Was dat het motief van de moord. Nauwelijks? Want Ernesto moest nog tussen Vrijdag en Zondag enige honderd lire betaald hebben. Aan wien zou hij ze anders betaald hebben dan aan dien, voor wien ze reeds eerder bestemd waren, dat wil zeggen: Dr. Dago? De misdaad was misschien om een geldquaestie gepleegd maar niet om contanten. Dat stond bij mij vast. Als je iemand berooft, is het zeker handig nog enig geld in zijn zak te laten om het te doen voorkomen, dat er een ander motief achter de misdaad zat, maar dan laat je toch zeker niet een ruime driehonderd lire in zijn zak.

— Waarachtig niet, zegt Paolo uit de grond van zijn hart en de anderen schieten in een lach.

— Ik bleef dus met het motief spionnage zitten. Maar spionnage is geen motief. Je vermoordt iemand niet, omdat hij spionneert. Volgens mij moest er spionnage in het spel zijn, maar kon spionnage alleen de moord niet verklaren. En dan: wie spionneerde? Roth? Waar en hoe? Of spionneerden anderen voor hem? En indien ja, wie? Wel, die het geld van hem ontvingen.

— Prachtig!, roept Chieri uit en Fabri kan een trots glimlachje niet geheel verbergen.

— Hoe ze dat deden, liet me even koud. De vraag was, waar tekende Roth die gegevens op? Deze vraag bracht me direct op de met cijfers beschreven vellen en bij die vellen begon direct voor mij de verwarring. Een verwarring, gesticht door u Signor Chieri. Ik had in de kamer van Signor Chieri papieren gevonden, precies en in alles gelijk aan die, waarvan er ook blanco vellen in kamer 10 lagen.

Als ik over den heer Chieri nadacht, waren er heel veel punten, die tegen hem getuigden. Ja, die het opeens waarschijnlijk maakten, dat hij de dader was. Hij noemde zich accountant. Ik heb zijn kantoor laten opzoeken, heb gehoord, dat daar een nors, een weinig spraakzaam compagnon zat die bij hoog en laag bezwoor, dat Chieri zijn compagnon was, maar die ook zeldzaam weinig lust toonde veel over dien Heer Chieri los te laten. Was hij accountant? Was hij niet misschien arts? Nemen we dit heel even aan. Kan dan niet alles, wat van Dago gezegd is ook min of meer van Chieri gelden. De kamer naar het terras, het thuis zijn op die Zaterdagavond? De manipulaties met de ijzeren deur......

— Maar ik wist immers niet......

— Pardon, Signor Chieri, ik geef mijn gedachtenloop van gisterenavond weer. Nu weet ik, dat u het functionneren van die deur niet kende. De inbraak bij u kon door u gefingeerd zijn. Geen mens kan constateren, of die klap tegen uw hoofd door iemand anders of door u zelf toegebracht is. En dan: bij u waren papieren gevonden. Dat een hooggeplaatst fascist uw beweringen staafde, kan vóór u maar ook tégen u spreken. Indien u een spion was, door wien kon u beter gegevens krijgen als door een functionaris der partij? Wat wisten wij van u? Trouwens, wat weten we op dit ogenblik nog van u? Niets. Uw houding was in veel opzichten zeer eigenaardig en vreemd.

— Wat overtuigde u van mijn onschuld?, vraagt Chieri glimlachend.

— In de eerste plaats juist die kennis bij de partij. Ik had zo heel voorzichtig informaties over hem ingewonnen en mij was daarbij gebleken, dat die heer werkelijk één der zeer weinigen is, dat met hart en ziel fascist is in dit land. Maar dat was niet genoeg. In den beginne zei de commissaris, ik moest voorzichtig zijn waar het u betrof. Waarom? Toen later die inbraak bij u gepleegd was, bent u naar de politie gekomen en heeft men daarop dadelijk zonder zelfs mij te raadplegen, een huiszoeking ondernomen, zodat ik zelfs bij die huiszoeking niet aanwezig kon zijn. Dat alles toonde, dat u invloedrijke kennissen in hogere kringen bezat. Bleef één vraag over: als u zo machtige vrienden hebt, waarom woont u dan in een eenvoudig pension en nog wel zo sjofel? Zonder het raadsel van uw persoon te kunnen ontcijferen begon ik u toch als een kracht te beschouwen, die niet tègen mij, ook niet mét mij maar parallel met mij werkte.

— Precies en juist uitgedrukt.

— De houding van den dode wees op een arts. De gebeurtenissen, die later volgden wezen op iemand, die een kamer had, die op het terras uitkwam. De enige arts, die in aanmerking kwam was dus Dr. Dago. De geldquaestie wees er op, dat Dr. Dago tot vlak voor de moord geld ontvangen had, hoewel Clawdia Woschki géén geld meer ontving. De motieven ... op spionnage. De papieren ... kònden eventueel er op ... Roth zijn aantekeningen ... was ik, toen er nog twee ... bleven. Ten eerste: waarom ... de Dago den Kroaat. En ... hoe kreeg de Kroaat zijn ... land uit?

Deze laatste vraag heb ik ... lost. De eerste...... nog altijd ...

Roth Junior en Roth Sen... bij dezelfde firma. De kous... kenfirma (die helaas het ... met grijze, wolle sokken ... in Milaan wàs werkelijk ... dan een kousen- en sokken... niet wist, dat het hoofd... Triest zich met spionnage ... Roth Junior was hier het ... vader. Roth Junior verza... vens (hoe is mij nog niet ... lijk) schreef ze neer en zond ... vader. Eenvoudig genoeg. ... kreeg Roth senior ze het ... kous. Dat werd me duide... dwaze Hero en Lea...